

คุณสมบัติของเจ้าของบริษัทคนเดียว

เอกพันธ์ เกษมสวัสดิ์*

บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบันนี้การที่มีเศรษฐกิจที่ดีทำให้ประเทศมีภาพลักษณ์ของประเทศที่ดีทำให้ต่างประเทศยอมรับและมีความเชื่อมั่นในการลงทุนต่างๆแต่การจะทำให้เศรษฐกิจดีต้องประกอบด้วยหลายปัจจัยแต่ที่สำคัญคือการบริหารการลงทุนจะต้องดีโดยการลงทุนนั้นส่วนใหญ่จะลงทุนแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากในประเทศผู้ประกอบการส่วนมากประกอบการในรูปแบบของบุคคลธรรมดาคนบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคลเนื่องจากการสะดวกไม่ยุ่งยากในการประกอบกิจการจึงทำให้นิติบุคคลแบบจดทะเบียนไม่เป็นที่ต้องการของผู้จะประกอบกิจการเนื่องจากมีความยุ่งยากซับซ้อนเมื่อสังคมจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเศรษฐกิจให้มีความก้าวหน้าและรองรับการแข่งขันให้ก้าวทันอารยะประเทศต่างๆ ที่เกิดขึ้นในยุคใหม่และส่งเสริมผู้ประกอบการภายในให้มีความเข้มแข็งเติบโตโดยสิ่งที่จะทำให้เป็นแรงขับเคลื่อนในการกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นก็คือการผลักดันปฏิรูปกฎหมายให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจและสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบันเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศให้มาลงทุนในประเทศและเพื่อแสดงศักยภาพให้ประชาคมอาเซียนหรือประเทศต่างๆยอมรับและเชื่อมั่นในเศรษฐกิจของเราไปทางที่ดี ถึงแม้จะเป็นการเริ่มต้นแต่ถ้าเริ่มต้นที่มั่นคงแข็งแรง ก็จะทำให้เป็นระบบที่แข็งแกร่งมากขึ้นโดยการผลักดันให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบการค้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านอื่นๆอีกมากมายเช่นได้รับประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีต่างๆ เป็นต้น โดยให้หันมาจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคล

องค์กรธุรกิจและรูปแบบเศรษฐกิจเป็นแรงขับเคลื่อนให้มีการปฏิรูปกฎหมายบริษัทจำกัดให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบบริษัทให้มีความหลากหลายเพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการให้มีสิทธิเลือกได้อย่างหลากหลายทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความก้าวหน้าทันสมัย ซึ่งองค์กรธุรกิจที่เหมาะสมแก่การทำธุรกิจในยุคปัจจุบัน คือ ”บริษัทจำกัดคนเดียว“ กล่าวคือเป็นบริษัทจำกัดซึ่งมีผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียวเป็นเจ้าของกรรมสิทธิหุ้น

---

* บทความนี้เรียบเรียงมาจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง, “คุณสมบัติของเจ้าของบริษัทคนเดียว,” ปรินูญานิตศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2560.

การจัดตั้งองค์กรธุรกิจรูปแบบนี้มาจากความต้องการของผู้ประกอบการซึ่งเป็นปัจจัยที่จับต้นให้เกิดองค์กรธุรกิจที่บุคคลต้องการให้ทำได้รวดเร็ว ไม่ยุ่งยากโดยผู้ลงทุนไม่ประสงค์ที่จะร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นหรือไม่สามารถหาผู้ร่วมลงทุนรายอื่นได้ เพื่อลดปัญหาการทะเลาะและข้อพิพาทระหว่างผู้ถือหุ้นด้วยกันเองมีความมุ่งประสงค์เพื่อแสวงหาผลกำไรและสามารถกระทำใด้ภายใต้กฎหมายและตัวบริษัทเองนั้นก็จะเป็นนิติบุคคล องค์กรธุรกิจชนิดนี้ได้แพร่หลายไปทั่วโลกมานานกว่าสิบทศวรรษแล้ว โดยแนวคิดนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมาจากแนวคิดที่ว่านิติบุคคลต้องประกอบด้วยบุคคลหลายคนซึ่งแนวคิดในการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวมีความมุ่งหมายให้มีการลงทุนกันระหว่างบุคคลกลุ่มเล็กๆสำหรับการประกอบกิจการขนาดย่อมหรือขนาดกลางซึ่งในการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทนั้นให้กรรมการที่เป็นเจ้าของบริษัทหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าของบริษัทดำเนินการจดทะเบียน

ปัจจุบันบริษัทจำกัดคนเดียวแพร่หลายไปทั่วโลกและได้เฟื่องฟูเข้ามาในระบบกฎหมายบริษัทของไทยดังจะเห็นได้จากรัฐบาลไทยได้ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวขึ้นมาแต่ร่างกฎหมายฉบับนี้ก็ยังมีปัญหาจะทำให้พระราชบัญญัตินี้ไม่สามารถใช้ได้อย่างเต็มรูปแบบและไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวเนื่องจากมีการปิดกั้นการลงทุนในการกำหนดคุณสมบัติของการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวมากเกินไปเพราะ

หมวด 2 มาตรา 11 ว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติของการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว บัญญัติไว้ว่าเจ้าของบริษัทต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) บรรลุนิติภาวะ
- (2) มีสัญชาติไทย
- (3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดฐานฉ้อ โกง โกงเจ้าหนี้

ยักยอกทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อ โกงประชาชน เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอจัดตั้งบริษัท และ

(5) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดฐานให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนหรือร่วมประกอบธุรกิจหรือมีอำนาจรอบงำกิจการ หรือมีอำนาจควบคุมบริษัทโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของคนแต่เพียงผู้เดียว หรือลงทุนแทนคนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอจัดตั้งบริษัท

จากบทบัญญัติดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่ากำหนดหลักเกณฑ์ไว้เคร่งครัดเกินไปส่งผลให้ตัดสิทธิในการที่บุคคลจะประกอบธุรกิจ นั้นลดปริมาณในการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวลงจึงส่งผล

กระทบเศรษฐกิจในทางองค์กรธุรกิจเพราะการที่ทำให้บริษัทมีเพิ่มขึ้นนั้นก็เป็นการบ่งชี้ว่าประเทศกำลังที่จะเป็นประเทศพัฒนาก้าวหน้าทันกับต่างประเทศมีระบบองค์กรธุรกิจที่เติบโต เป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องการให้มีการทำธุรกิจมากขึ้นซึ่งเป็นการผลักดันให้เศรษฐกิจไปในทางที่ดี เพื่อให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยมีศักยภาพในด้านเศรษฐกิจให้ทันกับหลักสากลและสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตมีผลกำไรมากขึ้น ก็คือการทำที่จะดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้มาประกอบการลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น แต่เนื่องด้วยบทบัญญัติดังกล่าวนั้นจำกัดขอบเขตมากเกินไปจึงเป็นอุปสรรคในการที่จะดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพราะตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดว่าต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติอื่นด้วย จึงกล่าวได้ว่าอาจจะเป็นประเด็นปัญหาว่า สัญชาติอื่นนั้นก็ไม่มีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของบริษัทเพียงคนเดียวได้ เป็นต้น

ฉะนั้น จะเป็นการปิดกั้นการทำธุรกิจอย่างเสรีและไม่เป็นจุดศูนย์กลางในการประกอบธุรกิจอย่างสิ้นเชิง

ปัญหาการวิจัย

1. ปัญหาการกำหนดเรื่อง “อายุ” ในการจัดตั้งบริษัท

การจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวจะมีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถประกอบกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัดเพิ่มขึ้นในต่างประเทศนั้นล้วนเป็นการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวเป็นอย่างมากเพราะเป็นการทำให้ผู้ประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆรวมถึงเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยจะเห็นได้จากประเทศต้นแบบกฎหมายบริษัทจำกัดคนเดียวคือ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน อังกฤษ และฝรั่งเศส นั้น ที่ศึกษาประเทศดังกล่าวนี้ล้วนเป็นประเทศที่มีระบบของกฎหมายบริษัทจำกัดคนเดียวที่มีมานานหลายศตวรรษและพัฒนามาเรื่อยจนทำให้กฎหมายบริษัทจำกัดคนเดียวเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ฉะนั้นประเทศไทยจึงควรจะนำแบบของกฎหมายบริษัทจำกัดคนเดียวของประเทศดังกล่าว มาใช้พร้อมกับคำนึงถึงความเหมาะสมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมปัจจุบันด้วย โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดคุณสมบัติของการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวมาตรา 11 จากการศึกษาของประเทศต้นแบบพบว่า จะกำหนดหลักเกณฑ์ไม่เคร่งครัดในเรื่องอายุ แม้ว่าจะกำหนดบรรลุนิติภาวะ แต่ก็สามารถที่จะกระทำได้แต่ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก็สามารถที่จะทำการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวได้หรือมีบางมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาคือมลรัฐ Daraware ซึ่งเป็นมลรัฐที่ถือว่ามีการพัฒนาการของกฎหมายบริษัทที่ก้าวหน้าที่สุดจะไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้เยาว์ไว้ ทำให้ผู้เยาว์สามารถจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวได้ เป็นต้น

ฉะนั้นประเทศไทยจึงจะควรเปิดกว้างในเรื่องของอายุและตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัทนั้นจะเห็นว่ากฎหมายหุ้นส่วนบริษัทก็ไม่ได้กำหนด หลักเกณฑ์ในเรื่องอายุในการจัดตั้งบริษัทไว้ และตามร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคน เดียวของไทยที่บัญญัติขึ้น เห็นว่าเป็นการที่ทำให้การจัดตั้งบริษัทนั้นส่งผลกระทบต่อของกลุ่มผู้ลงทุน ที่มีความสามารถและความพร้อมที่จะประกอบกิจการ เป็นการสกัดกั้นของบุคคลที่ไม่บรรลุนิติ ภาวะที่มีอุดมการณ์ทางความคิดที่อิสระ นอกกรอบหรือที่จะกระทำเพื่อพิสูจน์ตัวเองว่ามีศักยภาพ ทางธุรกิจมากน้อยเพียงใด ในการที่จะเริ่มธุรกิจและสร้างความเชื่อมั่นให้กับตัวเอง

2. ปัญหาการกำหนดเรื่อง “สัญชาติ” ในการจัดตั้งบริษัท

ในการกำหนดเรื่องของสัญชาตินั้น ซึ่ง โดยตามหลักของต่างประเทศหรือประเทศ ต้นแบบของกฎหมายบริษัทจำกัดคนเดียว เช่น อเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ และเยอรมนี โดยเป็น ประเทศต้นแบบที่เสรี ให้บุคคลสัญชาติอื่นเข้ามาลงทุนเพื่อเป็นการดึงดูดต่างชาติที่มีความพร้อมได้ เข้ามาประกอบกิจการและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจทำให้มีเงินไหลเวียนในประเทศมากขึ้นรวมทั้ง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในเชิงธุรกิจด้วย เป็นต้น

ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวของไทยนั้นที่มีการกำหนด คุณสมบัติของผู้จัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวตามมาตรา 11 นั้นเป็นการกำหนดที่ไม่ตอบโจทย์ของการ ทำธุรกิจอย่างสิ้นเชิงและไม่เป็นการดึงดูดให้มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว แต่มุ่งที่จะ ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาหนี้นั้นแต่ไม่ได้คำนึงที่จะส่งเสริมนักลงทุนในประเทศและ ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และของต่างประเทศจะมีการแบ่งประเภทของธุรกิจที่หลากหลาย และชัดเจน ในการกำหนดสัญชาติ เช่น ประเทศอเมริกา กำหนดการจัดตั้งบริษัทในรูปแบบ C Corporations, รูปแบบ Limited liability Companies จะกำหนดให้บุคคลที่มีสัญชาติอื่นกระทำการ จัดตั้งบริษัทได้ และได้กำหนดการจัดตั้งบริษัทในรูปแบบ S Corporation s โดยให้ผู้ที่สัญชาติของ อเมริกาเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิจัดตั้งบริษัทได้ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเป็นระบบธุรกิจที่ดีในการแบ่ง สัญชาติที่ชัดเจนและมุ่งเพื่อทำธุรกิจกระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าอย่างสิ้นเชิง

ฉะนั้น ตามร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวของไทยที่บัญญัตินั้น เห็น ว่าการที่กำหนดไว้เฉพาะสัญชาติไทยเท่านั้น โดยไม่ได้ให้สัญชาติอื่นมาลงทุนจัดตั้งบริษัทนั้นเป็น การทำธุรกิจที่ไม่เสรีเปิดกว้างและไม่เป็นจุดศูนย์กลางในการประกอบธุรกิจสิ้นเชิงล้วนทำให้ ประเทศต่าง ๆ มองว่าประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่ล้าสมัย ไม่พัฒนาทางเศรษฐกิจ จึงทำให้นัก ลงทุนไม่กล้ามาลงทุนเพราะไม่มีความน่าเชื่อมั่นว่าการประกอบกิจการจะมีผลกำไรที่มากและ ปัญหาการกำหนดสัญชาติของนิติบุคคลเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากในปัจจุบัน เนื่องจากการขยายตัว ในทางการค้าระหว่างประเทศได้ทำให้เกิดนิติบุคคลที่มีองค์ประกอบระหว่างประเทศเป็นจำนวน

มากในประชาคมระหว่างประเทศ มนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์มีความจำเป็นที่จะทำการแลกเปลี่ยน
เงินทุน แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติและเทคโนโลยีระหว่างกัน นวัตกรรมที่เกิดขึ้นจึงมีทั้งที่มีลักษณะ
ภายในและข้ามชาติ

3. ปัญหาการกำหนด “ผู้เคยต้องโทษจำคุก”

การที่กำหนดบุคคลที่เป็นผู้เคยต้องโทษมานั้น เป็นการที่กำหนดเลือกปฏิบัติต่อบุคคล
ซึ่งบุคคลนั้นมีความรู้ความสามารถในการที่จะจัดตั้งบริษัท ซึ่งตามหลักของต่างประเทศไม่ได้
กำหนดที่เคร่งครัด มาเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินบุคคลนั้นและโดยหลักความเสมอภาคและไม่
เลือกปฏิบัติเป็นพื้นฐานสำคัญของสิทธิเสรีภาพเพราะเป็นการยื่นยันอันถึงคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่
ไม่แตกต่างกันของมนุษย์ทุกคนและเป็นหลักประกันให้ทุกคนได้เข้าถึงหรือได้รับสิทธิเสรีภาพอย่าง
เป็นจริงได้ ดังนั้นหลักความเสมอภาคจึงเป็นหลักการที่ทำให้มีการปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ
เรื่องนั้นๆอย่างเท่าเทียมกันหรือไม่เลือกปฏิบัติ

ดังนั้นการที่กำหนดขอบเขตดังกล่าวล้วนเป็นการที่จะทำให้มองผู้เคยต้องโทษ เป็น
บุคคลที่เลวร้ายอันเป็นการขัดกับหลักศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์และไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติ
สากล

สรุป

กฎหมายบริษัทที่ให้มีการจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียว จากการศึกษากฎหมาย
บริษัทที่อนุญาตให้มีการจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวของประเทศต่างๆพบว่าส่วนใหญ่จะ
อนุญาตให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสามารถเป็นผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียวของบริษัทได้ โดยไม่ได้
กำหนดเรื่องอายุและสัญชาติเป็นคุณสมบัติในการจัดตั้งบริษัทจำกัดด้วย

และการเกิดขึ้นของบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวอาจจะเกิดจากการจัดตั้งบริษัทโดย
บุคคลเพียงคนเดียวหรือการที่หุ้นทั้งหมดของบริษัทได้กลายมาเป็นของบุคคลเพียงคนเดียวก็
ได้ และการจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวหรือการแปรสภาพจากบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นหลายคน
เป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวหรือในทางกลับกันกรณีของบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวมีผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น
ทำให้กลายเป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นหลายคนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและเงื่อนไขตามที่กฎหมาย
กำหนด นอกจากนี้ในส่วนของการจัดการบริษัทกฎหมายของประเทศต่างๆไม่มีการบัญญัติห้ามมิให้
ผู้ถือหุ้นของบริษัททำหน้าที่เป็นกรรมการบริษัทในขณะเดียวกันด้วย ดังนั้นในทางปฏิบัติผู้ถือหุ้น
คนเดียวของบริษัทจึงมักจะดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทเพื่อทำให้ง่ายต่อการจัดการและการ

ควบคุมการดำเนินงานของบริษัททั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างตัวการตัวแทนที่อาจจะเกิดขึ้นภายในบริษัท

ทั้งนี้การจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวขึ้นอยู่กับบทบัญญัติกฎหมายของแต่ละประเทศรวมถึงจะมีการบัญญัติกฎหมายเป็นพิเศษเพื่อบังคับใช้กับบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวโดยเฉพาะเพื่อความเหมาะสมและสร้างมาตรการป้องกันการใช้มาตรการจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวเพื่อแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยมิชอบ ทั้งนี้การจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวแม้ว่าจะเป็นผลดีต่อนักลงทุนในการลดภาระในการจัดตั้งบริษัทและทำให้นักลงทุนสามารถเป็นผู้ถือหุ้นที่สามารถครอบงำการดำเนินงาน รวมทั้งได้รับผลกำไรอันเกิดจากการดำเนินงานของบริษัทแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม แต่การจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย ทั้งปัญหาการใช้สภาพนิติบุคคลเป็นเกราะเพื่อจำกัดความรับผิดของผู้ถือหุ้น ปัญหาการจัดตั้งบริษัทด้วยเงินทุนต่ำ รวมทั้งปัญหาการผูกขาดทางการค้า เป็นต้น นอกจากนี้การจัดตั้งบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวทำให้บริษัทมีความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยกว่าบริษัทจำกัดโดยทั่วไปที่มีผู้ถือหุ้นหลายคน เนื่องจากผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียวของบริษัทมักจะบริหารจัดการบริษัทเพื่อผลประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับบุคคลอื่นหรือผลกระทบต่อสังคม

2. ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวของไทย

จะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีปัญหาอยู่หลายประการ แต่ที่เป็นปัญหาสำคัญกล่าวคือการกำหนดคุณสมบัติของการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวของประเทศต่างๆก็ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เคร่งครัดรวมทั้งไม่มีการกำหนดสัญชาติและอายุด้วย

รวมทั้งมีการห้ามมิให้จัดตั้งบริษัทเกินหนึ่งบริษัทและห้ามมิให้นิติบุคคลจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทผู้ถือหุ้นคนเดียวซึ่งในต่างประเทศไม่มีข้อห้ามดังกล่าว เห็นได้จากระบบกฎหมายบริษัทของเยอรมนี ฝรั่งเศส อนุญาตให้นิติบุคคลตั้งได้

นอกจากนี้กฎหมายบริษัทของประเทศดังกล่าวมิได้มีข้อห้ามมิให้บุคคลคนเดียวตั้งหลายบริษัทซึ่งเป็นเครื่องมือในการที่จะขยายธุรกิจในรูปแบบบริษัทผู้ถือหุ้นคนเดียวได้ดีกว่าร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวของไทยและเมื่อพิจารณาจากร่างพระราชบัญญัติโดยรวมแล้วแล้วพบว่ามิได้เป็นกฎหมายที่จะออกมาแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด แต่มุ่งเฉพาะเพื่อส่งเสริมผู้ลงทุนรายบุคคลให้เข้ามาในระบบมากขึ้นและเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอนินิเท่านั้นดังนั้นร่างพระราชบัญญัตดังกล่าวมิได้เป็นไปอย่างทางปฏิบัติของต่างประเทศและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศรวมทั้งมิได้คำนึงถึงหลักกฎหมายบริษัทและหลักปฏิบัติตามความเป็นจริงทางธุรกิจจึงเป็นผลให้เกิดการขัดกัน ดังนั้นการที่จะแก้ไขตามร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว ของไทยจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆเช่น ข้อดี ข้อเสีย รวมถึงผลกระทบที่อาจจะตามมา

จากการจัดตั้งบริษัทดังกล่าว โดยอาจจะพิจารณาจากแนวทางของต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงความเหมาะสมและความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาตามมาในการที่มีการตราเป็นกฎหมายมาใช้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในด้านการแนวทางแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติบริษัทจำกัดคนเดียว

จากการศึกษากฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวของประเทศต่างๆ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะที่จะต้องให้มีการแก้ไขตามร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.ของไทยมาตรา...11 หมวด 2 ว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติของการจัดตั้งนิติบุคคลคนเดียวของไทยดังนี้

1. ควรตัดคำว่า"บรรณนิติภาวะ"ออกเป็นเกณฑ์ในการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว เพราะขัดกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา27 ที่ให้สิทธิผู้เยาว์ประกอบธุรกิจทางการค้าหรือธุรกิจอื่นซึ่งตามประมวลกฎหมายดังกล่าวก็ถือว่าผู้เยาว์เปรียบเสมือนเป็นบุคคลที่บรรณนิติภาวะแล้วซึ่งก็สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ที่ต่างประเทศกำหนดในการจัดตั้งบริษัทและผู้เขียนเห็นว่าเป็นการเปิดโอกาสให้แสดงศักยภาพในการทำธุรกิจ ดังที่ว่าประเทศที่จะพัฒนาคือประเทศที่ให้โอกาสทำธุรกิจอย่างเสรี

2. ควรตัดคุณสมบัติด้านสัญชาติออกเพื่อให้ผู้ประกอบการสัญชาติอื่น สามารถที่จะมาประกอบธุรกิจได้ซึ่งจะส่งผลดีขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เจริญเติบโต ก้าวทันต่อประเทศที่เจริญแล้ว รวมทั้งเพื่อจะเป็นจุดศูนย์กลางประกอบธุรกิจได้อย่างเสรีเพื่อเป็นการดึงดูดการลงทุนของชาวต่างชาติ

3. ควรจะตัดอนุมาตรา (4), (5) ในเรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่เคยต้องโทษจำคุกออก เนื่องจากเป็นการขัดกับหลักการศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ควรรนำกฎหมายบริษัทผู้ถือหุ้นคนเดียวของประเทศใดมาใช้ คือประเทศไทยควรรนำกฎหมายบริษัทผู้ถือหุ้นคนเดียวของประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นแนวทางในการร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว เนื่องจากกฎหมายบริษัทจำกัดของไทยได้รับอิทธิพลจากกฎหมายบริษัทจำกัดของอังกฤษ อีกทั้งพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวของประเทศอังกฤษเป็นระบบที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนและสหรัฐอเมริกาก็เป็นประเทศที่เสรีไม่เคร่งครัดในการกำหนดคุณสมบัติในเรื่องของอายุและสัญชาติของผู้ก่อตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว โดยเฉพาะของมลรัฐ Deraware เป็นมลรัฐที่ไม่มีการกำหนดอายุมาเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว โดยให้ผู้เยาว์สามารถจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวได้